ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2308/1 од 27. јуна 2022, а у складу с чланом 11 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, изабрана је Комисија за писање извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за доцента за ужу наставно-научну област Српски језик, предмет Лексикологија српског језика, објављен у листу „Послови" бр. 994-995 од 6. јула 2022. У Комисију су именовани проф. др Рајна Драгићевић (редовни професор, председник Комисије), проф. др Весна Ломпар (ванредни професор) и др Бојана Милосављевић (ванредни професор, Учитељски факултет Универзитета у Београду).

На основу увида у приложену документацију, а у складу са ставом 1 члана 13 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, Комисија Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

На расписани конкурс за избор у звање и на радно место доцента за ужу научну област Српски језик, предмет Лексикологија српског језика, пријавио се један кандидат: др Весна (Светозар) Николић. Уз Пријаву на конкурс кандидаткиња је приложила сву неопходну документацију:

1. Биографију
2. Библиографију
3. Оверену копију дипломе о завршеним основним студијама
4. Оверену копију додатка дипломи са основних студија
5. Оверену копију дипломе о завршеним мастер студијама
6. Оверену копију додатка дипломи са мастер студија
7. Уверење о одбрањеној докторској дисертацији
8. Изјаву о изворности
9. Извод из матичне књиге рођених
10. Уверење о држављанству
11. Резултате студентске анкете
12. Објављене радове
13. Сертификате и потврде са конференција

I Основни биографски подаци

Весна Николић рођена је 18. августа 1988. године у Београду. Завршила је Филолошку гимназију у Београду. Дипломирала је на Групи за српски језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду 2012. године са просеком 9,27.

На истом факултету завршила је мастер академске студије са просеком 10,00 и 2014. године одбранила мастер рад *Лексема* кућа *као културолошки концепт у српском језику*, под менторством проф. др Рајне Драгићевић (други члан Комисије: проф. др Вељко Брборић).

Докторске академске студије завршила је са просеком 10,00 и дана 8. јуна 2022. одбранила је докторску дисертацију *Паронимија у савременом српском језику* пред комисијом проф. др Рајна Драгићевић (ментор), проф. др Драгана Вељковић Станковић, проф. др Весна Ломпар, проф. др Душанка Вујовић.

II Професионално искуство

Током школске 2014/2015. и 2015/2016. Весна Николић је као докторанд сарадник била ангажована на Катедри за српски језик са јужнословенским језицима. Од 11. јула 2016. године запослена је на Катедри за српски језик са јужнословенским језицима Филолошког факултета у Београду и ангажована као асистент на предметима *Лексикологија 1*, *Лексикологија 2*, *Увод у лексикографију*, *Практична лексикографија* на основним студијама и *Специјални курс: Лексикологија* и *Специјални курс: Лингвокултурологија* на мастер академским студијама. Бави се лексиколошким, лексикографским и лингвокултуролошким истраживањима.

О педагошком раду др Весне Николић у претходном изборном периоду сведочи позитивна оцена у студентским анкетама за сваки од предмета на којима је ангажована (просечна оцена 4,84 од 5), а претходних осам година у наставном универзитетском процесу потврда су да је кандидаткиња стекла неопходно наставно и педагошко искуство.

Од 2016. године В. Николић је сарадник Друштва за српски језик и књижевност Србије и активно учествује у његовим различитим активностима. Од 2016. године у континуитету је члан Ревизионе комисије републичких такмичења из српског језика и језичке културе за ученике основних и средњих школа, а 2017. и 2022. учествовала је и у организацији *Књижевне олимпијаде* у Сремским Карловцима. Одржала је три радионице у оквиру Републичког зимског семинара, који организује Друштво: *Синонимија и антонимија у настави српског језика и књижевности* (2016), *Лингвокултурологија у настави српског језика* (2018), *Иновације у наставним програмима: паронимија у савременом српском језику* (2020), као и предавање у оквиру семинара *Ка савременој*

настави српског језика и књижевности II у Краљеву (20. мај 2017). У оквиру манифестације Друштва *Март, месец српског језика* 22. марта 2022. године В. Николић одржала је научно-популарно предавање „И речи су људи" на Филолошком факултету у Београду и била члан трочлане комисије за избор најлепше речи у српском језику (заједно са проф. др Рајном Драгићевић и проф. др Весном Ломпар).

Од 2016. године В. Николић је ангажована и у Центру за српски као страни језик на Филолошком факултету у Београду, где и данас држи часове српског језика. Од 1. до 21. септембра 2019. године држала је лекторска вежбања за 3. групу у Међународном славистичком центру на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У циљу популаризације науке и промоције лингвистике 2017. године одржала је предавање по позиву у Друштву младих лингвиста (у оквиру циклуса *Како написати добар мастер рад*), предавање „Народни живот у Вуковом *Рјечнику*" у Научно-образовном центру „Вук Караџић" у Тршићу 2018. године, као и предавање „И речи су људи" (2022) ученицима Гимназије у Панчеву, у оквиру радионице *Креативна речионица* заједно са проф. др Р. Драгићевић.

Весна Николић учествовала је у организацији међународног научног скупа *Књижевно дело Добрице Ћосића*, Београд–Крушевац, 30–31. 8. 2017, организатори скупа: Филолошки факултет у Београду, САНУ, СКЗ, Матица српска, Институт за књижевност и уметност, Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић" Београд, Народна библиотека Крушевац.

Од јуна 2018. године В. Николић је сарадник на пројекту бр. 178006 – *Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене*, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

У оквиру семинара *Унапређивање писаног извештавања* у Београду (31. 10 – 1. 11. 2018), у организацији Државне ревизорске институције и Програма Уједињених нација за развој, водила је радионицу *Језичка култура и правопис: интерпункција, писање скраћеница, састављено и растављено писање речи*.

На предлог Одељења за књижевност и језик, 2020. године изабрана за члана-сарадника Матице српске, а 2022. године укључена је и на пројекат израде новог вишетомног речника српског језика Матице српске.

За члана шире Управе Друштва за српски језик и књижевност Србије изабрана је 23. јануара 2022, док је 26. маја 2022. године постала секретар редакције научног часописа *Књижевност и језик* (М51).

Весна Николић учествовала је и у предавању *Зашто нам је потребан, коме је намењен и шта значи „Март, месец српског језика”*, Коларчева задужбина, Београд, 7. април 2022.

Поред тога, Весна Николић била је лектор неколико публикација у издању Филолошког факултета у Београду и Савеза славистичких друштава Србије:

1. *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси* (колективна монографија), ур. Р. Драгићевић, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014.

2. *Путевима речи. Зборник у част Даринки Гортан Премк*, ур. Рајна Драгићевић, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за српски језик са јужнословенским језицима, 2017.

3. *Српска лексикографија од Вука до данас* (ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић), Београд: Српска академија наука и уметности – Савез славистичких друштава Србије, 2018 (заједно са колегама Валентином Илић, Ненадом Крцићем и Бојаном Тодић).

4. *Српска славистика (колективна монографија), Том 1 – Језик*, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018. (заједно са осталим асистентима Катедре за српски језик са јужнословенским језицима).

5. *Стазама славистике*, ур. Р. Драгићевић, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018.

6. *Кругови Ирене Грицкат* (семантичко-граматичка истраживања савременог српског језика), ур. Р. Драгићевић, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2020.

III Научно-истраживачки рад

Весна Николић је учествовала на више домаћих и међународних научних скупова и објавила 20 радова и 10 приказа и хроника. Бави се лексиколошким, лексикографским и лингвокултуролошким истраживањима.

а) Научне конференције

Весна Николић је током претходног изборног периода, од 2016. године, учествовала на више домаћих и међународних научних скупова (Нови Сад, Софија, Андрићград, Гранада, Лоћ).

1. Међународна конференција *Втори международен филологически форум за студенти и докторанти*, Софийски Университет „Св. Климент Охридски”, Факултет по славянски филологии, Софија, Бугарска, 16–20. новембар 2016. године.

Наслов реферата: „Полисемија у фразеологији српског језика” (у коауторству са Маријаном Богдановић).

2. Међународна конференција Четрнаеста међународна Славистичка читања, Софија, 26–28. априла 2018.

Наслов реферата: „Језички стереотипи код именица којима се означавају занимања у српском језику”.

3. Међународна конференција *Језици и културе у времену и простору 8*, Нови Сад, 17. новембар 2018.

Наслов реферата: „Лексикографски аспект Вукових путовања”.

4. Међународна конференција Grandslavic 2019, V Congreso International „Jornadas Andaluzas de Eslavistica”, 9–11. јул 2019, Гранада, Шпанија.

Наслов реферата: Најфреквентнији проблеми са усвајањем предлога у српском језику као страном (L2) на почетном нивоу учења (A1 и A2) (у коауторству са Валентином Илић).

5. Електронска IV Междунар. науч.-практ. конференција *Лингвистика, лингводидактика, лингвокультурология: актуальные вопросы и перспективы развития*, Минск, Белорусија, 19–20. март 2020.

Наслов реферата: „Linguo-cultural Qualifiers in the Dictionary of the Serbian Language”.

6. *Актуелна питања српске лексикологије и лексикографије српскога језика*, Андрићград, 8–10. октобар 2021.

Наслов реферата: „Улога и значај електронског корпуса у истраживању паронимије у савременом српском језику”.

7. *Lingwokulturologia w gllotodydaktyce i badaniach językoznawczych*, Лођ, Пољска, 25–27. мај 2022.

Наслов реферата: „The Qualifier *etn*. in the Dictionary of the Serbian Language”.

б) Библиографија

Весна Николић аутор је и коаутор 30 научних радова, приказа и хроника објављених у периоду од 2015. до 2022. године. Њима се додају и посебно приложени подаци о одбрањеној докторској дисертацији.

<u>Чланци</u>

1) **Николић 2015а:** Весна Николић, „Хришћанска и претхришћанска концептуализација света у фразеологизмима савременог српског језика", *Књижевност и језик*, LXII/1–2 (ISSN 0454-0689), Београд, стр. 89–103 (УДК: 811.163.41'373.7).
М51 (3)
2) **Николић 2015б:** Весна Николић, „Синонимија и антонимија у настави српског језика и књижевности", *Књижевност и језик*, LXII/3–4 (ISSN 0454-0689), Београд, стр. 343–361 (УДК [821.163.41+81]:37).
М51 (3)
3) **Николић 2015г:** Весна Николић, „Условне реченице у новинарском дискурсу", *Радови Филозофског факултета: филолошке науке* (ISSN 15125858), бр. 17, Пале, стр. 421–446 (УДК 811.163.41'373.7:070).
М52 (1,5)
4) **Николић 2016а:** Весна Николић, „Префиксоид *НАНО-*", *Језик данас*, Нови Сад: Матица српска, стр. 4–6 (ISSN 0354-9720).
М53 (1)
5) **Николић 2016в:** Весна Николић, „Огледало српског домаћина", у: *Речи под лупом*, прир. Р. Драгићевић, Београд: Танеси, стр. 123–125 (ISBN 978-86-80430-24-9).
6) **Николић 2016г:** Весна Николић, „Седмо небо и падање с неба", у: *Речи под лупом*, прир. Р. Драгићевић, Београд: Танеси, стр. 127–129 (ISBN 978-86-80430-24-9).
7) **Николић 2017а:** Весна Николић, „Лингвокултуролошка слика *куће* у речницима српског језика", *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXIV/1–2, Београд, стр. 117–136 (УДК 811.163.41'367.62).
М51 (3)
8) **Николић 2017в:** Весна Николић, „Квалификатор *мн. ø* у *Речнику српскога језика* (лексикографски осврт)", (УДК 811.163.41'374), *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXIV/3–4, Београд, 337–353.
М51 (3)
9) **Богдановић, Николић 2018:** Маријана Богдановић, Весна Николић, „Полисемија у фразеологији српског језика", у: *Филологически форум: хуманитарно списание за млади изследователи*, год. IV, бр. 1 (7), Софија: Софийски университет „Св. Килмент Охридски", Факултет по славянски филологии **(**ISSN:2367-8119; ISSN:2534-9473), 69–76. ‹https://philol-forum.uni-sofia.bg/portfolio-item/br-7/›

M33 (1)

10) **Николић 2018б:** Весна Николић, „Деривациони речници”, *Српска лексикографија од Вука до данас* (ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић), Београд: Српска академија наука и уметности – Савез славистичких друштава Србије, стр. 155–167, ISBN 978-86-7025-778-8.

M14 (5)

11) **Николић 2018в:** Весна Николић, „Речници жаргона и табуизиране лексике”, *Српска лексикографија од Вука до данас* (ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић), Београд: Српска академија наука и уметности – Савез славистичких друштава Србије, стр. 355–367, ISBN 978-86-7025-778-8.

M14 (5)

12) **Николић 2018г:** Весна Николић, „Народни живот у Вуковом *Рјечнику*”, *Призор: часопис за културну историју Јадра*, 17, Лозница: Центар за културу „*Вук Караџић”*, 28–32 (ISSN 1451-2041).

13) **Николић 2019а:** Весна Николић, „Концепт ПОНОС у српском језику и култури”, у: Д. Ајдачић (ур.), *О вредностима у српском језику 2*, Београд: Алма, 111–142 (ISBN 978-86-797686-3).

M45 (1,5)

14) **Николић 2019б:** Весна Николић, „Вукови погледи на творбу придева” (811.163.41’373.611; 811.163.41’367.623; 811.163.41’373:929 Караџић В. С.; https://doi.org/10.18485/sj.2019.24.1.34), *Српски језик* (ISSN 0354-9259), XXIV, Београд, стр. 609–623.

M24 (4)

15) **Николић 2019в:** Весна Николић, „Језички стереотипи код именица којима се означавају занимања у српском језику”, *Стереотипът в славянските езици, литератури и култури. Сборник с доклади от Четиринадесетите международни славистични четения София, 26–28 април 2018 г.,* Том първи: Езикознание, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2019, 147–154.

M33 (1)

16) **Николић 2019д:** Весна Николић, „Лексикографски аспект Вукових путовања”, у: *Језици и културе у времену и простору*, VIII/1, Нови Сад: Филозофски факултет, 2019, стр. 327–340 (УДК 811.163.41’374:929 Karadžić V.S.; ISBN: 978-86-6065-542-6).

M14 (5)

17) **Николић 2020а:** Vesna Nikolić, „Linguo-cultural qualifiers in the Dictionary of the Serbian Language”, in: *Лингвистика, лингводидактика, лингвокультурология: Актуальные вопросы и перспективы развития* (материалы IV Международной научно-практической конференции Минск, 19–20 марта 2020 г.), О. Г. Прохоренко (отв. ред.) [и др.], Минск: Министерство образования Республики Беларусь, Белорусский государственный университет, Факультет социокультурных

коммуникаций, 308–314 (ISBN 978-985-566-552-7). http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/241806/1/%d0%9b%d0%98%d0%9d%d0%93%d0%92%d0%98%d0%a1%d0%a2%d0%98%d0%9a%d0%90%2c%20%d0%9b%d0%98%d0%9d%d0%93%d0%92%d0%9e%d0%94%d0%98%d0%94%d0%90%d0%9a%d0%a2%d0%98%d0%9a%d0%90%2c%20%d0%9b%d0%98%d0%9d%d0%93%d0%92%d0%9e%d0%9a%d0%a3%d0%9b%d0%ac%d0%a2%d0%a3%d0%a0%d0%9e%d0%9b%d0%9e%d0%93%d0%98%d0%af%202020%20%d0%98%d0%97%d0%94.pdf.

М33 (1)

18) **Илић и Николић 2021а:** Валентина Илић и Весна Николић, „Најфреквентнији проблеми са усвајањем предлога у српском језику као страном (L2) на почетним нивоима учења (А1 и А2)", у: *New Trends in Slavic Studies* (eds. Suėrez Cuadros, Simĵn José, Vercher García, Enrique J., Barros García, Benamí, Marynenko, Pavlo, Quero Gervilla, Enrique F.), 5th International Conference „Andalusian Symposia on Slavic Studies", Москва: URSS – КРАСАНД, стр. 88–97. ISBN 978-5-396-01059-8 (Публикација доступна на адреси: http://urss.ru/cgi-bin/db.pl?lang=Ru&blang=ru&page=Book&id=271059).

М33 (1)

19) **Николић 2021в:** Весна Николић, „Паронимија у настави српског језика" (811.163.41'373.424; 371.3::811.163.41; https://doi.org/10.18485/kij.2021.68.1.12), *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXVIII/1, 159–174.

М51 (3)

20) **Николић 2021г:** Весна Николић, „*Епидемијски* или *епидемиолошки*", *Језик данас*, XVII/17, 10–13 (ISSN 0354-9720).

М53 (1)

<u>Прикази и хронике</u>

1) **Николић 2015в:** Весна Николић, „У сусрет будућности српске лексикографије" (приказ колективне монографије *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*), *Српски језик* (ISSN 0354-9259), XX, Београд, стр. 791–799.

М27 (1)

2) **Николић 2016б:** Весна Николић, „Словенска терминологија: актуелна питања и перспективе развоја", *Преводилац* (ISSN 0521–9744), 1–2/16, Београд, стр. 95–105.

3) **Николић 2016д:** Весна Николић, „Значајан прилог српској правописној литератури", *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXIII/3–4, Београд, стр. 427–431.

М56 (0,5)

4) **Николић 2017б:** Весна, Николић, „*Путевима речи. Зборник у част Даринки Гортан Премк*, ур. Рајна Драгићевић, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за српски језик са јужнословенским језицима, Београд, 2017, 652 стр." (приказ), *Јужнословенски филолог* (ISSN 0350–185x), LXXIII/3–4, 395–403.

M27 (1)

5) **Николић 2018а:** Весна Николић, „Истина о лажним пријатељима” (приказ), *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXV/1–2, Београд, 267–273.
M56 (0,5)

6) **Николић 2018д:** Весна Николић, „Путевима српске лексике”, приказ књиге *Српска лексика у прошлости и данас* Р. Драгићевић, *Преводилац* (ISSN 0351-8892), година XXXVII, бр. 3–4, св. 80, Београд, 72–83.

7) **Николић 2019г:** Весна Николић, „*Како мислимо речи*, Драгана Вељковић Станковић, Јасен, Београд, 2018, 274 стр.” (приказ), *Јужнословенски филолог* (ISSN 0350–185x), LXXV/2, 194–202.
M27 (1)

8) **Николић 2020б:** Весна Николић, „Од граматике и деривације до семантике” (приказ књиге Р. Драгићевић *Граматика у огледалу семантике*), *Књижевност и језик* (ISSN 0454-0689), LXVII/2, Београд, 443–448.
M56 (0,5)

9) **Николић 2021б:** Весна Николић, „*Кругови Ирене Грицкат (семантичко-граматичка истраживања савременог српског језика)*. Рајна Драгићевић (ур.). Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2020, 587 стр.”, *Јужнословенски филолог* (ISSN 0350–185x), LXXVII/1, 282–294.
M26 (1)

10) **Николић 2021д:** Весна Николић, „Научни скуп *Актуелна питања српског правописа: Нови прилози српском правопису 2*” (хроника), *Књижевност и језик*, LXVIII/2, 487–491.

<u>в) Докторска дисертација</u>

Назив: *Паронимија у савременом српском језику*
Датум одбране: 8. 6. 2022.
Факултет: Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ментор: проф. др Рајна Драгићевић
Комисија: проф. др Рајна Драгићевић, редовни факултет, Филолошки факултет Универзитета у Београду, проф. др Драгана Вељковић Станковић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, проф. др Весна Ломпар, ванредни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, проф. др Душанка Вујовић, ванредни професор, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.
M70 (6)

г) Укупан број научних бодова

Весна Николић је од 2015. до 2022. остварила 3 x M14 (15) + 1 x M24 (4) + 1 x M26 (1) + 3 x M27 (3) + 4 x M33 (4) + 1 x M45 (1,5) + 5 x M51 (15) + 1 x M52 (1,5) + 2 x M53 (2) + 3 x M56 (1,5) + 1 x M70 (6) = **54,5 научних бодова.**

IV Анализа приложених научних радова и докторске дисертације

1. „Хришћанска и претхришћанска концептуализација света у фразеологизмима савременог српског језика", *Књижевност и језик,* LXII/1–2, 2015, стр. 89–103.

В. Николић је у раду на корпусу одабраних фразеологизама испитивала интеракцију језика и (хришћанске) културе. Фразеологизмима се у овом раду прилази као извору за проучавање хришћанске и претхришћанске концептуализације света. Богатство лингвокултуролошког потенцијала фразеологизама омогућило је стицање увида у хришћанску концептуализацију света, али и боље разумевање сложених односа између старе српске религије и хришћанства. Као један од базичних закључака рада намеће се чињеница да су у фразеологизмима српског језика одраз и израз нашли различити обичаји и веровања, стереотипи и националне реминисценције српског народа. В. Николић је кроз анализу показала и да духовну културу Срба одликује симбиоза хришћанске и паганске традиције. Након спроведене лингвокултуролошке анализе, у раду се даје типологија фразеологизама заснована на очуваности генетског прототипа, као и разлози услед којих долази до идиоматизације значења.

2. „Синонимија и антонимија у настави српског језика и књижевности", *Књижевност и језик,* LXII/3–4, 2015, стр. 343–361.

Овај рад представља део ширег истраживања В. Николић које је у једној београдској средњој школи спроведено како би се проверио ниво знања ученика из области парадигматских лексичких односа и како би се идентификовањем проблема који на том пољу постоје начинио први корак ка њиховом евентуалном превазилажењу. Због ограничености простора, у овом раду су представљени само резултати добијени у задацима који се тичу знања из области синонимије и антонимије. У циљу упоређивања знања које ученици носе из основне школе и оног које стичу у III разреду гимназије, у којем је планирана систематизација и проширивање знања о парадигматским лексичким односима, исти тест решавали су ученици II и IV разреда средње школе. Испитивање је показало да је проценат успешности решавања задатака који се тичу синонимије и антонимије (али и хомонимије) код матураната осетно пао, што би даље могло имплицирати површан приступ наведеним наставним јединицама или чак њихово потпуно

запостављање у наставном процесу. Овим радом В. Николић је скренула пажњу на проблем који у наставном процесу постоји у вези са местом које се лексиколошким темама даје.

3. Условне реченице у новинарском дискурсу", *Радови Филозофског факултета: филолошке науке*, бр. 17, Пале, стр. 421–446.

В. Николић је у овом раду, на корпусу ексцерпираном из дневних новина *Политика*, извршила структурно-семантичку и прагматичку анализу условних (погодбених, кондиционалних, хипотетичких) реченица у новинарском дискурсу. Ексцерпиране условне реченице се, у првом делу рада, посматрају на основу фреквентности у текстовима из области политике, хронике, културе и спорта, као и у оквиру различитих новинарских жанрова, а затим се – у другом делу – класификују на основу остварљивости и времена важења услова. Сваки од типова условних реченица дели се даље на основу облика предиката у протази и аподози.

4. „Префиксоид *НАНО*-", *Језик данас*, Нови Сад: Матица српска, 2016, стр. 4–6.

У овом раду В. Николић се бавила правописним проблемом префиксоида *нано*-, чији се начин писања не помиње у *Правопису српскога језика.* Реч је, наиме, о префиксоиду чија се учесталост јављања од 1996. до 2010. увећала за око 46 пута, па је стога врло важно нормирати начин бележења твореница са овим формантом. Предлог В. Николић је да уједначавање треба да иде у правцу спојеног писања (*нанотехнологија*, *наночестица*, *наноград*, *наносила* и сл.).

5. „Лингвокултуролошка слика *куће* у речницима српског језика", *Књижевност и језик,* LXIV/1–2, 2017 стр. 117–136.

Циљ овог рада Весне Николић био је да се кроз анализу системског (речничког) материјала – дефиниција, примера употребе, синонима, деривата и фразеологизама – открије лингвокултуролошка слика *куће* у српској културној заједници, односно да се утврди које су се све културне информације наталожиле у семантичком садржају лексеме *кућа* током њене дуготрајне и учестале употребе. Анализом података које различити речници српског језика доносе може се много тога открити не само о лексемама и њиховом месту у лексичком систему већ и о култури, менталитету и ставовима његових говорника, тако да овај рад В. Николић уједно представља и пример употребе једнојезичних речника у лингвокултуролошке сврхе.

6. „Квалификатор *мн. ø* у *Речнику српскога језика* (лексикографски осврт)", *Књижевност и језик*, LXIV/3–4, 2017, 337–353.

В. Николић је у раду анализирала употребу квалификатора *мн. ø* у *Речнику српскога језика* Матице српске из 2011. године. Циљ рада био је да се попишу лексеме које су у Једнотомнику из 2011. године добиле овај квалификатор, да се установи уз које су врсте именица лексикографи најчешће стављали ову ознаку, као и да се на основу прикупљене грађе изведу неки општи закључци о природи именица из групе *singularia tantum* и њиховог односа према категорији бројивост/небројивост. Посебан сегмент овог рада посвећен је именицама које у неком од својих значења могу реализовати и множинску форму, будући да је промена граматичког понашања лексеме најчешће сигнал њеног новог значења.

7. (у коауторству са Маријаном Богдановић) „Полисемија у фразеологији српског језика", у: *Филологически форум: хуманитарно списание за млади изследователи*, год. IV, бр. 1 (7), Софија: Софийски университет „Св. Килмент Охридски", Факултет по славянски филологии, 2018, 69–76.

В. Николић је у овом раду, заједно са колегиницом Маријаном Богдановић из Института за српски језик САНУ, анализирала фразеологизме који осим примарне развијају једну или више секундарних семантичких реализација. Корпус за ово истраживање представљао је полисемантични фразеолошки материјал ексцерпиран из *Фразеолошког рјечника хрватскога или српског језика* Јосипа Матешића. Циљ рада био је да се утврди однос између вишезначности фразеологизама и полисемантичке структуре лексема које партиципирају у њиховој структури, односно да се испита корелација између броја значења фразеолошких јединица и броја значења њихових појединачних саставница. Испитивањем лексичког састава полисемантичких фразеологизама ауторке су настојале да утврде да ли су управо оне лексеме које у српском језику развијају највећи број значења најфреквентнији конституенти вишезначних фразеологизама, као и из којих тематских група дате лексеме долазе.

8. „Деривациони речници", *Српска лексикографија од Вука до данас* (ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић), Београд: Српска академија наука и уметности – Савез славистичких друштава Србије, 2018, стр. 155–167.

В. Николић је у уводном делу овог рада дала дефиницију деривационих речника и представила њихов историјат у српској лексикографији. У централном делу рада описани су савремени деривациони речници, њихова структура, начин употребе и могућности њихове примене: *Обратни речник српскога језика*, *Семантичко-деривациони речник српског језика I и II* и *Глосар творбених форманата*. У закључном делу рада је истакнуто

да је деривациона лексикографија у српској лингвистичкој средини почела да се развија релативно касно у односу на друге славистичке центре, па отуда и невелики број лексикографских остварења која припадају овој лексикографској грани.

9. „Речници жаргона и табуизиране лексике", *Српска лексикографија од Вука до данас* (ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић), Београд: Српска академија наука и уметности – Савез славистичких друштава Србије, 2018, стр. 355–367.

У оквиру наведеног рада В. Николић је у његовом уводном делу дала дефиницију речника жаргона и табуизиране лексике, а затим у централном делу описала сва остварења српске жаргонске лексикографије, која је заступљена са 20 речничких остварења, од чега 15 припада једнојезичној жаргонској лексикографији, док пет припада двојезичној лексикографској пракси, при чему је један речник посвећен жаргонизмима у српском и немачком језику, а четири жаргонској лексици српског и енглеског језика. У овом раду читалац се може обавестити о структури и намени свих наведених речника, грађи која је у њима представљена и начинима њихове употребе, као и о могућностима и даљим перспективама развоја српске жаргонске лексикографије.

10. „Концепт ПОНОС у српском језику и култури", у: Д. Ајдачић (ур.), *О вредностима у српском језику 2*, Београд: Алма, 2019, 111–142.

Весна Николић је у овом раду у складу са методологијом Јежија Бартмињског анализирала концепт ПОНОСА у савременом српском језику. Пратећи поменуту методологију, у раду се најпре анализирају системски подаци о лексеми *понос*, затим анкетни и, најзад, текстуални материјал у коме се открива слика поноса у српској лингвокултуролошкој заједници. У вези са поносом постављају се бројна питања – од тога да ли је у питању осећање или особина, да ли је посреди појам са позитивним или негативном конотацијом, који су све узроци поноса, па све до тога ко је његов прототипични носилац и сл. Према закључцима В. Николић, упркос еволуцији коју је протоком времена доживео, понос се у српском језику и српском народу и даље примарно позитивно доживљава, премда има и контекста у којима овај појам има негативно значење.

11. „Вукови погледи на творбу придева", *Српски језик*, XXIV, 2019, стр. 609–623.

У наведеном раду В. Николић анализирају се Вукови погледи на творбу придева, изложени у чланку под називом *Главна свршивања суштествителни и прилагателни имена у српском језику*. Главни циљ рада јесте да се попишу и опишу сви придевски суфикси које је Вук у овој својој студији издвојио, као и да се осветле Вукови погледи на

творбене процесе у грађењу придевских речи. Поред тога, паралелно са анализом Вукових ставова у раду се даје и осврт и на ставове савремених дериватолога када су поједини суфикси у питању.

12. „Језички стереотипи код именица којима се означавају занимања у српском језику", *Стереотипът в славянските езици, литератури и култури. Сборник с доклади от Четиринадесетите международни славистични четения София, 26–28 април 2018 г.,* Том първи: Езикознание, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски", 2019, 147–154.

У овом раду је Весна Николић, применом асоцијативне методе, проверавала стереотипе који у српској лингвокултуролошкој заједници постоје у вези са именицама које означавају одређена занимања и професије. Емпиријски део истраживања подразумевао је прикупљање вербалних асоцијација испитаника, прикупљена грађа је затим анализирана, разматрани су разлози због којих се за поједина занимања (нпр. *полицајац*, *конобарица*, *политичар* и сл.) везују одређене предрасуде, као и да ли фактор пола код истог занимања игра неку улогу у процесу формирања стереотипа.

13. „Лексикографски аспект Вукових путовања", у: *Језици и културе у времену и простору*, VIII/1, Нови Сад: Филозофски факултет, 2019, стр. 327–340.

Главни циљ овог рада Весне Николић био је да се на основу географских одредница које Вук даје уз поједине лексеме у *Рјечнику* из 1852. године (нпр. *у Ц. г.*, *у Дубр.*, *у Боци* и сл.) открије која су то путовања имала највећи значај за његов лексикографски рад, у којим је то деловима и местима српског језичког простора забележио највише нових лексема, какав је састав те лексике, као и какав статус она има у савременом српском стандардном језику. За потребе истраживања, из другог издања *Српског рјечника* (1852) В. Николић је ексцерпирала преко 5.500 на овај начин територијално маркираних лексема, као и преко 120 различитих географских ознака – пре свега, топонима и хидронима – на основу чега су добијени веома занимљиви подаци о лексикографском аспекту Вукових путовања, али и шира слика развоја српске лексике.

14. „Linguo-cultural qualifiers in the Dictionary of the Serbian Language", in: *Лингвистика, лингводидактика, лингвокультурология: Актуальные вопросы и перспективы развития* (материалы IV Международной научно-практической конференции Минск, 19–20 марта 2020 г.), О. Г. Прохоренко (отв. ред.) [и др.], Минск: Министерство образования Республики Беларусь, Белорусский государственный университет, Факультет социокультурных коммуникаций, 2020, 308–314.

Весна Николић је у овом раду показала како се анализом лексема уз које у описним речницима стоје лингвокултуролошки квалификатори – *етн.*, *ист.*, *кат.*, *мит.*, *правосл.*, *празн.*, *рлг.*, *теол.*, *црк.* – може реконструисати језичка слика света једног народа, у овом случају српског, и колико су речници важни за изучавање националне културе, традиције и историје. Поред тога, у раду је објашњена употреба свих наведених ознака, као и поједини примери из *Речника српскога језика*. Будући да је рад објављен на енглеском језику, ширем кругу читалаца представљена је богата грађа лексема културолошки важних за српску језичку заједницу.

15. (у коауторству са Валентином Илић) „Најфреквентнији проблеми са усвајањем предлога у српском језику као страном (L2) на почетним нивоима учења (A1 и A2)", у: *New Trends in Slavic Studies* (eds. Suėrez Cuadros, Simĵn José, Vercher García, Enrique J., Barros García, Benamí, Marynenko, Pavlo, Quero Gervilla, Enrique F.), 5th International Conference „Andalusian Symposia on Slavic Studies", Москва: URSS – КРАСАНД, 2021, стр. 88–97.

На основу искуства које су стекле у раду са студентима из различитих земаља света који уче српски језик као страни (L2) на почетном (A1 и A2) нивоу, В. Николић и В. Илић показују да један од најчешћих проблема представља усвајање предлога, односно предлошко-падежног система српског језика. У овом раду, који се бави типичним грешкама у вези са употребом предлога, ауторке осветљавају неке од најучесталијих проблема са којима се сусрећу како студенти српског језика као страног, тако и њихови предавачи. Најпре представљају њихову обраду и појављивање у два уџбеника српског језика за странце *Реч по реч* и *Научимо српски 1*, а затим анализирају корпус заснован на испитним тестовима које су полазници почетног двосеместралног курса у Центру за српски као страни језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду полагали на крају школске 2015/16, 2016/17, 2017/18. и 2018/19. године. Тако се издвајају грешке са употребом предлога *у, на, од, са* и *за*. Посебна пажња посвећена је њиховим семантичким карактеристикама и односима са именицом уз коју стоје. У том смислу, као адекватан показао се когнитивнолингвистички приступ. Основни циљ истраживања био је указати на најчешће грешке које се јављају у слободној продукцији, а резултати истраживања и методички савети доприносе унапређењу наставе, уџбеничке литературе и редукцији грешака које су се овим истраживањем показале као најфреквентније.

16. „Паронимија у настави српског језика", *Књижевност и језик*, LXVIII/1, 2021, 159–174.

Овај рад В. Николић посвећен је једном од најмаргинализованијих парадигматских односа – паронимији. Ауторка истиче да је од свих лексичких односа о паронимији до сада у домаћој науци о језику најмање писано, а може се рећи да ништа боље стање није

ни у светској лингвистици (са изузетком Русије). Такође, В. Николић констатује да би се могло слободно рећи да чак ни нема јединствене дефиниције овог парадигматског односа, па није ни чудо што је паронимија до сада остајала ван наставних програма. Будући да су се ствари у вези са тим промениле и да је паронимија своје место нашла у наставним програмима, важно је да се наставници и професори упознају са досадашњим истраживањима паронима, усвоје ону дефиницију која је најзаступљенија у славистици и сагледају место паронимије у односу на друге парадигматске лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију). Фокус рада јесте на прототипичним примерима паронима и моделима задатака за вежбање овог парадигматског лексичког односа, због чега је он изузетно драгоцен за све оне који учествују у наставном процесу, посебно на средњошколском нивоу образовања.

17. „*Епидемијски* или *епидемиолошки*", *Језик данас*, XVII/17, 2021, 10–13.

Наведени рад В. Николић настао је као одговор на погрешну употребу придева *епидемијски* и *епидемиолошки* у свакодневним медијским извештајима о ситуацији са вирусом корона. Ауторка рад започиње анализом семантичког садржаја придева *епидемијски* и *епидемиолошки* у дескриптивним речницима српског језика, наставља кроз анализу колокацијских спојева датих придева у електронском корпусу SrWaC и указује на грешке које се приликом њихове употребе јављају. Такође, В. Николић скреће пажњу на занимљиву појаву узмицања првостепених деривата пред другостепеним, који би требало да су семантички ужи и спецификовани (нпр. *психички : психолошки*, *енергијски : енергетски* и сл.). У завршном делу рада ауторка скреће пажњу на чињеницу требало водити више рачуна о њиховом значењу и лексичкој спојивости јер се њиховом погрешном употребом може пренети и погрешна порука.

18. Весна Николић, *Паронимија у савременом српском језику* – докторска дисертација

Докторска дисертација Весне Николић прва је докторска дисертација на материјалу српског језика посвећена паронимији – једном од најзапостављенијих и најмаргинализованијих парадигматских лексичких односа. Иако за овај лексички однос у другим срединама, посебно у Русији, већ деценијама постоји велико интересовање, на материјалу српског језика је овој појави посвећено свега неколико појединачних радова. Због тога ова докторска теза представља прву опсежнију студију посвећену паронимији у савременом српском језику.

Прво поглавље посвећено је прегледу литературе, најпре оне инословенске, а затим и оне која се тиче словенских језика. Кроз велики број библиографских јединица представљених у оквиру овог поглавља показано је колико се погледи на паронимију

разликују, односно колико различитих дефиниција овог лексичког односа постоји и колико је приступ паронимији неуједначен. На основу свега што је у овом поглављу речено, заузет је став да ће паронимима у овој докторској дисертацији сматрати искључиво истокоренске лексеме. Један од главних доприноса овог поглавља јесте управо представљање веома разноврсних погледа на паронимију у различитим језицима (енглеском, француском, шпанском, немачком, руском, пољском, словачком, бугарском, македонском, српском итд.), при чему се В. Николић представила као пажљиви читалац, али и конструктивни критичар ставова изнетих у литератури.

У другом поглављу је веома детаљно објашњен ужи предмет рада – заједничке суфиксиране именице – али је указано и на све оно што би тек требало испитати, односно будућим истраживачима су дате смернице за истраживање паронимије у оквиру других врста именица (властите, апстрактне и глаголске), као и осталих врсти речи (пре свега код придева и глагола). Поред тога, у оквиру другог поглавља представљени су основни циљеви рада, описана методологија коришћена у раду (дескриптивна метода, компоненцијална анализа, методе корпусне лингвистике, статистичке методе и сл.), као и извори грађе за истраживање. Највећи допринос овог поглавља огледа се у чињеници да је В. Николић будућим истраживачима дала детаљне смернице за истраживање паронимије међу лексемама које су остале ван овог доктората, као и у обиљу примера када су различите врсте речи посреди.

У трећем поглављу су описане фазе у истраживању, односно поступци којима се дошло до коначног списка од 2.099 испитиваних лексема. У овом поглављу су описани и проблеми са којима се истраживачи српског језика суочавају приликом коришћења доступних електронских корпуса и наглашено да је србистици хитно потребан нови електронски корпус који ће бити добро избалансиран и заснован на тачном одређењу *савременог српског* језика. Такође, допринос овог поглавља јесте и у чињеници да су на основу лексема које су остале ван главног тока истраживања, односно оних које нису потврђене у РСЈ и(ли) у електронским корпусима, донети бројни закључци у вези са тенденцијама које се тичу нестајања појединих лексема или група лексема из лексичког система савременог српског језика. Такође, у оквиру трећег поглавља детаљно и опсежно су објашњени критеријуми за одређивање паронима.

Четврто поглавље посвећено је семантичкој анализи грађе из угла полисемије с обзиром на читаве значењске структуре анализираних лексема. У класификацију, односно тражење места паронима између, са једне стране, синонима и, са друге, само творбено повезаних лексема пошло се од класификације О. В. Ворањичева, који говори о *потпуним* и *непотпуним синонимима* и *потпуним* и *непотпуним паронимима*. Подела која је у овом докторату В. Николић дала у знатно већој мери уважава језичку реалност и сложеност проузроковану различитим начинима саодношења значења полисемичних лексема, пре свега чињеницу да не морају све семантичке реализације лексема остваривати искључиво односе синонимије и паронимије. Како би се показала сва сложеност односа проузрокованих полисемијом, у овом поглављу представљена је фазична скала која

уважава различите могућности саодношења лексема, односно скала на чијем се почетку налазе синоними, а на крају само творбено повезане лексема, док њену средину заузимају различите врсте паронима. Анализа дата у овом поглављу представља Весну Николић као лексиколога са истанчаним осећајем за семантичку анализу и увиђање тананих семантичких прелива.

Пето поглавље посвећено је такође семантичкој анализи паронима, али овога пута не из угла полисемије и саодношења са другим лексичким односима, већ са становишта конкретних значења која остварују однос паронимије. У првом сегменту поглавља анализиране су компоненте лексичког значења које се код паронима разликују, а резултати су упоређени са ситуацијом код синонима. Реч је, дакле, о анализи десигната, денотата, референта, конотата и домена примене код паронима. У другом сегменту поглавља пароними су анализирани из угла компоненцијалне анализе, односно семантички садржај паронимских лексема растављен је на семе, на основу чега се трагало за одговором на питање које се семантичке компоненте код паронима најчешће разликују. Паронимски парњаци су у овом поглављу класификовани у зависности од разликовне семе и, тамо где је то било могуће, на основу опозиције по којој се дате семе разликују (*конкретно–апстрактно*, *живо–неживо* и сл.).

У шестом поглављу спроведена је анализа лексичко-граматичких и категоријалних особености паронима. Иако се кроз литературу, некада потпуно некритички, провлачи податак да пароними морају имати исте граматичке категорије, у случају именица да морају бити истог рода, у оквиру овог поглавља је показано да то не мора увек бити случај, иако највећи проценат примера заиста припада паронимским паровима састављеним од лексема истог рода. Поред тога, иако се у литератури често може срести став да се пароними јављају искључиво у паровима, у овом поглављу је доказано да и ту има изузетака и да паронимски низови нису реткост, иако их поново има знатно мање него паронима устројених у парове. У шестом поглављу пароними су анализирани и на основу припадности одређеним тематским групама, односно категоријама стварности, па су лексеме у овом односу класификоване у зависности од тога да ли означавају особе мушког пола, особе женског пола, инструменте или места.

Седмо поглавље доноси анализу најпре застарелих паронима, а затим и паронима-неологизама. Истраживање паронимских парова и низова чији су поједини или сви чланови изашли из активне употребе омогућило је увид и у неке важне и занимљиве лингвокултуролошке податке будући да је веома често реч о застаревању назива за одређена занимања, занатске радионице, алатке које су се некада користиле, друштвене односе и сл. Са друге стране, пароними-неологизми дају слику савременог света пошто је доста нових паронима настало како би се означила нова занимања, достигнућа савремене технологије, али показују и веома изражену тенденцију пејоративизације језика. Поред тога, пароними-неологизми представљају још један доказ снажног утицаја лексике страног, пре свега енглеског, порекла на савремени српски језик.

Осмо поглавље посвећено је творбеној анализи лексема у односу паронимије. У оквиру ове целине рада издвојени су одређени паронимијски модели или назнаке одређених модела саодношења суфикса. Поглавље је подељено на три главне целине: у оквиру прве су анализиране лексеме творене домаћим суфиксима, у другој је представљено саодношење домаћих и страних суфикса, док су у трећој целини анализиране лексеме које су у потпуности страног порекла, односно које су са одређеним суфиксима преузете из других језика. Сви издвојени модели су творбено и семантички описани, а објашњено је и који су то модели склони десинонимизацији, а код којих најчешће долази до стварања примарне паронимије. Посебан акценат је стављен на семантику суфикса и њихов значај за стварање паронимијских релација.

Девето поглавље се састоји из две веће целине. У оквиру прве целине разматрани су главни узроци и начини настанка паронима, док је друга целина посвећена узроцима мешања лексема у односу паронимије. Осим што су у њему на једном месту систематизовани сви механизми настанка паронимијских лексема, допринос овог поглавља јесте и у чињеници да покреће веома важно питање однос лексичке норме према паронима, односно отвара питање (не)заменљивости паронима у контексту и грешака до којих таквим заменама долази.

Десето поглавље је посвећено паронимима у настави српског језика и састоји се из неколико засебних целина. У оквиру првог одељка разматра се место паронима у наставним програмима, где су од текуће године лексеме у овом односу добиле своје место. Други одељак посвећен је анализи обраде паронима у уџбеницима који у овом тренутку имају одобрење Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Посебан акценат при анализи стављен је на приступ који се у уџбенику заступа (паронимија у ширем или ужем смислу) и на примере којима се овај однос илуструје. Ситуација затечена у уџбеницима за српски језик упоређена је са ситуацијом у уџбеницима намењеним учењу руског језика као матерњег. Следећи одељак посвећен је паронимији као истраживачком проблему за наставнике српског језика, односно у њему су осветљени проблеми са којима ће се наставници сусрести приликом обраде ове наставне јединице. У наредном сегменту, на конкретном примеру именичких паронима, представљен је разрађен модел обраде паронима кроз обраду наставних јединица из творбе речи. На крају поглавља представљен је велики број задатака за вежбање паронима који наставницима могу бити корисни приликом увежбавања наставне јединице посвећене паронимима и приликом састављања тестова.

У једанаестом поглављу пароними су посматрани из угла лексикографије. У првој целини овог поглавља описана је лексикографска обрада паронима у дескриптивним једнојезичним речницима српског језика, при чему је пажња скренута и на конкретне проблеме који у вези са њиховим лексикографским описом постоје. Стање регистровано у анализираним речницима још једном је указало на важност израде специјализованог речника паронима у савременом језику. У другој целини једанаестог поглавља представљени су многобројни речници руских паронима, а у трећој и речници паронима

других словенских језика (пољског, украјинског, словачког, бугарског и сл.). На основу представљених речника, закључено је да би као добри модели за израду српског речника паронима могли послужити *Речник паронима руског језика* Ј. А. Бељчикова и М. С. Пањушеве из 2002. и *Речник паронима руског језика* Г. П. Сњетове и О. Б. Власове из 2012. године.

У последњем поглављу рада систематично су изложени сви најважнији закључци до којих се дошло кроз читаво истраживање. Структура закључка прати структуру самог рада, односно закључци су изложени по поглављима, захваљујући чему се на једном месту лако може доћи до најзначајнијих резултата појединачних сегмената истраживања.

Докторска дисертација Весне Николић представља важан допринос српској лексикологији јер представља почетак системског изучавања паронимије у савременом српском језику. У њој су пароними осветљени из различитих углова и указано је на важност њиховог изучавања у србистици. Ауторка је у својој докторској тези показала да је за лингвисте паронимија изузетно инспиративна и занимљива за истраживање упркос свим изазовима које са собом носи, док је за студенте реч је о лекцији из области лексикологије кроз коју се обнавља синонимија, изоштрава језички осећај за семантику деривата, односно семантику коју афикси и мотивне речи уносе у твореницу, у којој се говори о лексичкој спојивости лексема, исправљају лексичке грешке које се често могу срести и у писаној и у усменој комуникацији, чиме се подиже ниво језичке културе студената, а преко њих, као будућих професора српског језика, и код деце у основним и средњим школама. Поред тога, ова докторска дисертација представља почетак рада на речнику паронима, који српској лексикографији још увек недостаје.

V Приступно предавање

На основу Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 14. 9. 2016. године и Одлуке о измени и допуни Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 21. 6. 2017. године, формирана је Комисија за оцену приступног предавања кандидата пријављеног на конкурс за радно место доцента за ужу научну област Српски језик, предмет Лексикологија српског језика. У састав ове комисије именовани су: проф. др Рајна Драгићевић (председник), Филолошки факултет Универзитета у Београду, проф. др Весна Ломпар, Филолошки факултет Универзитета у Београду, и проф. др Бојана Милосављевић, Учитељски факултет Универзитета у Београду / Институт за српски језик САНУ.

Др Весна Николић је у поступку избора у звање и на радно место доцента за ужу научну област Српски језик, предмет Лексикологија српског језика, одржала приступно предавање 27. септембра 2022. године са почетком у 11.00 часова у слушаоници 16а Филолошког факултета Универзитета у Београду. Тема приступног предавања била је

Изучавање паронимије у савременом српском језику – досадашњи резултати и перспективе даљих истраживања.

У складу са чланом 7 Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду, Комисија је приликом приступног предавања оцењивала припрему предавања, структуру и квалитет садржаја предавања, као и дидактичко-методички аспект извођења предавања. Приступно предавање др Весне Николић Комисија је једногласно оценила оценом 5 (пет). Сви релевантни подаци о предавању наведени су у Записнику о извођењу приступног предавања, који је саставила Комисија.

VI Мишљење о испуњености услова

Наведени подаци указују на чињеницу да др Весна Николић у потпуности испуњава услове за звање доцента.

Научни радови Весне Николић написани су зрело и компетентно. Представљају је као узорног и перспективног младог лексиколога. Сва њена истраживања заснована су на богатој грађи, до које је дошла исцрпном ексцерпцијом свих расположивих извора. Радови су теоријско-методолошки засновани на најновијим достигнућима савремене лексикологије и дериватологије. Закључци су оригинални и инспиративни за даља истраживања.

Докторска дисертација др Весне Николић на репрезентативан начин представља најважније карактеристике њених научних истраживања – креативност, актуелност, оригиналност, исцрпност, прецизност. Најважнији квалитет докторске дисертације Весне Николић јесте висок степен осетљивости за значењске нијансе истокоренских лексема – од синонима, преко паронима, па до творбено повезаних лексема чија је значењска веза специфична и не спада у системске лексичке везе. За научнике који се баве лексикологијом веома је важна способност уочавања значењских нијанси које разликују семантичке садржаје двеју или више лексема. Пошто се у докторату бавила паронимијом, стекла је компетенције и из области творбе речи и нормативистике, што јој је помогло да се изгради као стручњак за више области србистике.

Да су научни и стручни квалитети др Весне Николић препознати у научној заједници, сведочи чињеница да је изабрана за члана-сарадника Матице српске, члана шире управе Друштва за српски језик и књижевност Србије и члана Уређивачког одбора часописа *Књижевност и језик*.

Др Весна Николић се показала као талентован предавач. Одликују је стрпљивост и спремност да се посвети студентима, али и изразита енергичност којом држи пажњу слушаоцима. На консултацијама је врло пожртвована, па се никада до сада није догодило да, после консултација, студент не савлада градиво које му је представљало проблем. Готово свакодневно студенти похваљују њен рад и никада се нико од њих није пожалио на њу за осам година, колико ради на Филолошком факултету.

Као колегиница, Весна Николић се показала као поуздан сарадник. Спремна је за тимски рад и спада у оне колеге који у свим заједничким пословима ураде највише. Има топлу природу и благу нарав коју су препознале колеге на Катедри за српски језик, али и на Филолошком факултету, и због тога је многима омиљена колегиница. Радо је помагала свим наставницима који су тражили помоћ од ње, а не само свом предметном наставнику, па је у правом смислу те речи била катедарски асистент.

Др Весна Николић је показала да се одлично сналази у различитим пословима. Осим што је узоран научник и талентован предавач, она се веома добро показала и као лектор, коректор, члан организационог одбора научних и стручних скупова. У свим пословима које је обављала привукла је пажњу својом посвећеношћу и поузданошћу.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу увида у биографију и библиографију др Весне Николић, закључујемо да кандидат у потпуности испуњава све услове предвиђене законом и конкурсом, па са задовољством предлажемо Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да др Весну Николић **изабере у звање доцента за ужу научну област Српски језик, предмет Лексикологија српског језика.**

У Београду,
3. октобар 2022.

К о м и с и ј а:

1. Др Рајна Драгићевић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Председник Комисије

_____

2. Др Весна Ломпар, ванредни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду

_____

3. Др Бојана Милосављевић, ванредни професор, Учитељски факултет Универзитета у Београду

_____